

Öreg hotel...

Öreg hotel, vén, sárga ház
A kurta utca sarkán,
Száz emlékem benned tanyáz,
Rozoga ház, nagy sárga ház
És minden emlék halvány.

És minden emlék szomorú,
Didergős őszi esték,
Kenyértelen, bús lomha dél,
Fáradt inak, vánnyadt kedély, -
Szürkéllő ódon emlék.

Sárgálló őszi délután,
Nagy tűzfalak magánya,
Utolsó vers, végső garas,
Elérhetetlen, bús, magas,
Letört, nagyálmú pálya.

Revolver, őszi borulás,
Kifáradt, barna árnyak,
Egy asszony, aki nem szeret,
Egy éj, mikor már nem leszek,
Tünt arcok sírva várnak!

Öreg hotel, vén sárga ház,
Te vádas, árnyas emlék,
Lelkem ma újra babonás,
Öreg hotel, nagy sárga ház,
Rám vár tünt őszi estéd!

Halotti beszéd

Nyár vala, arany napsütés,
Piros pipacsok.
Magyar határban véres aratások
És sok szép halott.

Valami méla pap beszélt,
Szláv, tömjénes, ősz.
Ő mondta ezt a hervatag beszédet,
Mely vén s ösmerős.

Látjátok feleim! S a nép
Hallgatá csöndesen.

Serény csaták sebét büszkén mutatta
A hős tetem.

És a legények eleje
Már a toron mereng,
Hol áldomások esnek, dús ivások,
Tilos nóták, virágénekek!

Tonuzóba sírja felett

Abádi rév táján ha jártok
Tarajos felhórom alatt,
Mondjatok valami fohászt ott,
Hogy lenn nyugodjanak!

Ez a fohász oly mélyből jöjjön,
Mint ezer esztendő maga,
Lélekből, mely borong örökkön,
Mert leszállt csillaga!

Lélekből, amely egy velük,
Kik párosan ott alszanak,
Tonuzóba, a gögösük
S felesége alant.

Mert ősi hitükért vesztek ők,
Mely öreg, mint e kehes világ,
Vén, mint őserdők, legelő
És az örök csirák.

Abádi rév táján ha jártok,
Mondjátok el az ősi fohászt,
A fohászt, amely nem bűg homályban,
Mint ódon orgonák.

A fohászt, amely lélekből buggyan,
Mely süvölt, harsog és dadog,
Melyre Kelet taníta hajdan,
Néhai magyarok!

Tömörkény Istvánnak

Napos tájak...csöndes, öreg tanyák,
Bús szikések, szürkellő füzesek,
Ó elhagyott, magányos földanyánk
Be napos vagy s én oly borús, beteg.

Be jó is volna rádborulni némán,
Mint nyári csöndben fölleges, sötét árny
S pihenni rajtad, termő televény,
Napos tájak... tőletek jöttem én.

Jó magyarok a földön és vizen,
Parasztok csöndesen, magányosan,
Kik éltek csak s nem érte senki sem
E dús anya oly búsan mért fogan?
Be jó is volna tihozzátok állni,
Valami nagy, új aratásra várni,
Míg ápol a föld s altat feketén...
Bús magyarok! Tőletek jöttem én!

Watteau

Hol Párizs ujjongó szimfóniája
Zöldes fák árnyán halkká finomul,
Hol szökőkút csacsogja vidorul,
Mily szép a nyírt park alkonyati bája:

Ott áll a szobra fehér csöndesen,
Watteau, a törpe ember ott mereng el
Kacér Párizs egén nagy nyílt szemekkel,
Mosolygón, némán és negédesen.

Alant egy asszony, tán maga a Szépség,
Ajkán rajongás márványmosolya,
Fehér rózsákat nyújt felé fehérén.

Watteau! A szerelem szomorú kését
Nem élvezé e törpe gnóm soha
S most csókokat hall minden csöndes éjen!

Színházi szonett

Ma este én is köztetek leszek,
Fiatalon, szép és merész igéekkel,
Szemem ragyog és ajkam nem remeg,
Fiatal herceg leszek én ma éjjel.

Ma este újra lázzal hirdetem,
Hogy halhatatlan a derús pogányság,
Hogy istenség az édes szerelem,
Hogy csók és bor kell, mert az ősi párkák

Az élet piros és víg fonalát
Hamar szövök és oly sietve vágják
S mogorva Cerberus vár odaát,

Hol hirtelen kialszanak a fáklyák,
Melyek itt nászra gyúlnak - veletek
Ma este újra víg pogány leszek!

Szimfónia domesztika

A csönd halkán dalol.
December bús szele
Alszik ma valahol.

Az ég fénnel tele,
Szívem enyhén dobog,
Hol vagy most sors szele?

A házak álmodók,
Fehérek, csöndesek.
Csak a torony borong.

Szívem ma nem beteg.
Verése halk ütem,
Mint óra úgy ketyeg.

Nem bánt ma semmisem,
Se vágyak, sem dalok,
Ne is dobogj szívem.

Pihenj, piros halott.

Visszatérés

Itaka partján, az arany fővényben,
Hol bölcsejét ringatták valaha,
Hol gyermeksége csöndes idejében
Fölverte távol tülkök bús dala,
Megállott, tíz esztendő viharától
És kalandjától fáradtan a vén
Odysseus, a ravasz és a bátor
S végignézett szomorú szigetén.

Héliosz az óceán sós tavába
Lassan leszállt. A kondás ment haza,
A bíborfényben úszó palotába

S altatót dalolt a kolomp szava.
Itaka partján, az arany fővényben
Odysseus még egyszer visszanéz
A terméketlen tenger rőt színére,
Hol fáradtan pihen el ma a vész.

S amíg eszébe jut szökés hajával
Kalipso, a tündéri cimbora,
A lótuszevők álmatlan világa,
Circé zöld szeme, feákok bora,
A szirének bódító muzsikája
És boldog és bátor kalandja mind,
Szemébe tör sós könnyek tengerárja
És elsirat titokba, valamit...

Áldott végzetem

Magyarnak szült a bús végzetszerűség,
Mert általam legszebben így dalol,
Meddő kelethez köt a puszta hűség
S termő jövődöt várok e föld alól.

Megölt pogány hitem napos malasztja
Még vágyamat hevíti boldogan
És új hitek, új kétségek salakja
Bennem száz színben új lángot fogan.

Bennem a hinduk bölcsessége szunnyad,
Bennem a hellén aranykor ragyog,
Bennem Párizs beteg tüzei gyúlnak
S pirulnak eljövendő holnapok!

Tavasszal jöttem, köröttem borús ősz,
De én Apollónak érzem magam
S lelkemben Dionizoszt költ e dús ősz
És a jövő vagyok: jós és magyar!

Bujdosó Balassi

Bort ide, korcsmáros, tokajit, pirosat!
Csatlósom, apródom, itasd meg a lovat,
Habos a zablája, zilált a sörénye,
Patkója csillagot rúgott három éjbe, -
Magam is, magam is halottfáradt vagyok,
Bort a vitéznek és a lónak abrakot!

Temesi bánságtól szaladtam idáig,
Nagy az út Temestől Dancka városáig,
Nagy az út, nincs is út, tartson örökkéig,
Az én bús szívemnek a rózsám szívéig.

Mostan három éjjel, mostan három napon
Tengernagy bánatom borral itatgatom,
Piros borral, mert a bánatom fekete,
Korcsmárosné lánya, ülj mellém, ülj ide!

Ki vagyok, mi vagyok, a nagy Isten tudja,
Szaladó csillagnak veszendő az útja,
Rab vagyok, rab vagyok, szabadulást várok,
Szerelmes rabságból talán kitalálok!

Virágos igéket szomorún daloltam,
Virágos mezőket vérrel harmatoztam,
De minden csatáknak nincsen oly kudarca,
Mint fene szerelem reménytelen harca.

Bort ide, korcsmáros, tokajit, pirosat!
Csatlósom, apródom, itasd meg a lovat,
Azután nem bánom, hadd vesszen a világ,
Meghalok én, Anna, szép violavirág!

Solveiget hallgatom

Ma szőke álmok szúzi fénye,
Tengerszemek derűje, mélye,
Virágmezők világos éje,
Nagy tengerek szabad zenéje
Száll szívembe mélyen.

Ma nem pereg a homokóra,
Gondot, hamut szívembe szórva,
Ma szürke szerda szordinója
Agyamat fájón át nem fogja,
- Virág nyit az éjben.

Ma mély üvegharang a lelkem,
Ma csend a szívben, dal a csendben,
Ma jó a sors, nem vádol engem
Eredő bűn: ma újra lettem
S gyermekségem érzem.

A nagy üvegház...

A nagy üvegház az én palotám.
Ha vihar jár az életem felett,
A nagy üvegház szomorú csöndjébe
Odaviszem én beteg szívemet.

A nagy üvegház dús virágai
Fehérek mind: liljomok, íriszek
És őszirózsák, nagy, sápadt virágok,
Fehérek, mint a szép, megölt szivek!

Valamikor künn nyíltak a szabadban,
Hol a nagy élet forró szele jár,
Napot imádtak és holdat csodáltak,
De a tavasznak régen vége már!

Bevittem őket a nagy üvegházba,
Mert kora dértől ezüstösek ők,
Mert késő könnyek harmatában áztak
S meghaltak volna időnap előtt.

Most élnek, árván, betegen, de élnek,
Üvegház áldott csöndjében nyitók,
Fehér virágok, halódó virágok:
Magányos álmok, bús illúziók!

Hősök

Az élet mámorában
Jönnek keserű órák,
Nagy kijózanulások,
Szerdai szürkeségek,
Szörnyű hiábavalóság.

Opálos színű tájak
Egyszerre ködbe vesznek,
Elmúlnak délibábok
S az utcán és a szívben
Parádé nélkül temetnek.

Ilyenkor várni, hinni,
Megállani keményen,
Egy dalt dúdolni büszkén,
Be római vitézség,
Ó be gyönyörű érdem!

Ekkor leszünk mi hősök,
Méltók az új dalokra,
Méltók az új időkre,

A boldog, a győztes, a békés
Jövendő megváltó csókra!

Március idusára

Vannak napok, melyek nem szállnak el,
De az idők végéig megmaradnak,
Mint csillagok ragyognak boldogan
S fényt szórnak minden születő tavasznak.
Valamikor szép tüzes napok voltak,
Most enyhe és derűs fénnel ragyognak.
Ilyen nap volt az, melynek fordulója
Ibolyáit ma a szívünkbe szórja.

Ó, akkor, egykor, ifjú Jókai
És lángoló Petőfi szava zengett,
Kokárda lengett és zászló lobogott;
A költő kérdett és felelt a nemzet.
Ma nem tördel bilincset s börtönajtót
Lelkes tömeg, de munka dala harsog,
Szépség, igazság lassan megy előre,
Egy szebb, igazabb, boldogabb jövőbe.

De azért lelkünk búsan visszanéz,
És emlékezve mámoros lesz tőled,
Túnt március nagy napja, szép tavasz,
Mely fölráztad a szunnyadó erőket,
Mely új tavaszok napját égre hoztad,
Mely új remények ibolyáját fontad.
Ó nagy nap, szép nap, légy örökre áldott,
Hozz mindig új fényt, új dalt, új virágot!

Könyvtár

Lenn színes és kacér köntösbe bújva
Gáláns regények és pikáns novellák,
Ledér kaland, szívek szerelmi bújja,
Boccaccio és Schnitzler némán nevet ránk.

A másik polcon verseskönyvek élnek,
Arany szegéllyel és fehér selyemben,
Bánatos álmok és édes remények,
Álmok, remények, mik megcsaltak engem!

Fönn barna, szürke, fekete kötetben
Kant, Spencer, Bergson vár hiába engem.
Igazság? Csak az élet az igaz.

Nincs itten bölcsesség és nincs vigasz.
A kályhában a szén gyönyörrel ég
S én olvasom Hamlet történetét.

Görög elégia

Állok sírva, dalolva, árván,
Az Akropolis romjai alatt,
A Partenon törött tövében,
Míg élet és idő száll és szalad.

Ó Akropolis, dicső jón ég,
Ó Partenon, szép szűz öröm,
Most mérges már nyila Erosznak
S utánunk egy jöhet: a vízőzön!

Most törött torzó már Apolló
És Afrodité teste csonka már -
Párok kezében gyors az olló

És seprű Dionizosz bora már.
Hideg a márvány és merev a forma
S a szél nagypéntek siralmát dalolja!

Gemmák és hermák

Néha ódon gemmák és aranymívű hermák
Dekadens cészárnak érzem magam s fejem
A borostyánt kívánja, mely drága ünnepen
Mámort csitít, míg zöldje álmatagon pereg ránk.

Ódon gemmákon én magamra rátalálok.
A fáradt, nagy szemek, a keskeny szájak éle
Vágyak nélkül merednek a hádeszi sötétre.
Ó régi rokonok, ó utolsó cészárok!

Ki voltam én? Talán a legutolsó voltam,
Ki Numa birtokán pár évig haldokoltam,
Virgilius versét olvasva holdas éjen

S Plátó utópiáján gondolkoztam borongva
Lonckoronás hegyek hús, harmatos tövében
S reménytelen szemekkel néztem szűz csillagokra.

Könyvek és könnyek

A könyvek boldog városában éltem,
Hol gót eszmék, görög romok,
Reneszánsz kupolák, rokokó csarnokok
Rejtettek el biztatva és kevélyen.

Nagy voltam én és törpe e világban,
Enyém volt minden korok vigasza,
A nagy világ, a kis haza,
Enyém volt asztalon és ágyban.

De egyszer útam innen kifelé vitt,
Az élet szele örökre elszédít,
Azóta véres és rózsás nyomon járok,

Enyéme az új arcok és új álmok,
Enyém a könny, láz, gond és szerelem
S könyvek igazát seholsem lelem!

Egy Duse fej alá...

Szerelmem asszony lesz. Nem fog szeretni,
Becézni fog, mint fáradt gyermeket,
Grieget, Chopint fog halkán énekelni
És vágyamon szép csöndesen nevet.

Mikor az alkonyat, az én időm
Eljön: én álmaim kínját beszélem
S ő mosolyog, mint csüggedő hívőn
Valami nyugodt, szép isten az égben.

A könyveimet mind fölégetem,
Hisz lelke nyílt könyv száz örök titokkal,
Gyönyörű mélység, fájó értelem,
A végtelenségből ideszakadó dal...

Még egy bátor kiáltás!

Minden nap új bánatokat hoz,
Új fátyolokat új sebekre,
Nagyon megbénult már a harcos
S kevés csillagot hoz az este.

Asszonyi csókok elmaradtak,
Férfi bátorság elinalt már,
Égető fénye már a napnak
S nincs pihenő az alkonyatnál.

Már himnuszt kezdeni bátorság,
Már ódát dalolni merészség,
Másé a hatalom, az ország,
Az indulás, a vágy, a készség.

De azért mégis, csak azért is,
Egy utolsó lángot bocsátok -
Egyszer még próbáljunk remélni,
Harsanjon még egy dal, egy átok.

Egy köszöntés kék zubbonyoknak,
Egy kézszorítás bús ökölnek,
Egy éljen a jövő harcoknak,
Egy csók az életszeretőknek!

Szürke hídján az elmúlásnak
Az élet mély vizébe nézek
És beledobok még egy rózsát
Azoknak, akik tovább élnek!

Beledobok még egy köszöntést
Azoknak, akik élni mernek,
Élni, akarni és letörni
S ó élet, végig hinni benned!

Ó élet, légy elnézőbb és jobb
Azokhoz, kik utánam jönnek,
Kiknek az izma még acélos
És rendet vágnak a jövőnek!

És rendet vágnak a jövőnek,
Mely alszik szürke takaróban,
A rám váró tavaszi rögben,
Az új csírákat akaróban!

Most vagy te nékem legnagyobb,
Mikor az ősz harmatja megesett,
Mikor véres és aranyos színével
Leng venyigéje homlokod felett.

Most vagy te nékem legnagyobb,
Mikor az alkonyatban nő az árnyad
S az élet és halál mély titkai
Szívedben könnyre és mosolyra válnak.

Most vagy te legnagyobb nekem,
Most vagy te nékem igazán a Mester,
Fehér köntösben és piros sebekkel.

Mester, kit lelkem legszebben szeret,
Mert nem követ, nem kísér, nem tagad,
Mert maga tud maradni, mint magad!

Egy régi hajnal

Emlékezem: a hold sarlója bágyadt,
Már harmat sírt a szürkülő mezőn,
Az éjszakára hideg bánat áradt
S én mentem, országúton, könnyezőn.

Már harmat sírt a szürkülő mezőn
S az éjszakai mámor tovalengett,
Nem ujjongott már gyantás hegedű,
Hogy vágyakat hazudjon még szívemnek.

Az éjszakai mámor tovalengett
S az országút a végtelenbe tűnt -
S én nem találtam könnyező szívemben
A mindig odarejtett hegedűt.

Az országút már végtelenbe tűnt,
Mint múltam és reményem és a mámor,
A végtelen szürke köd feküdt
S én mentem, mentem ki a vén világból.

A múltam és reményem és a mámor
Mind elhagyott. Beteg, kábult fejem
Gondolkozott asszonyhaj illatáról
S elbíbelődött holmi verseken.

Gondolkozott beteg, kábult fejem,
Valami szépet próbált még akarni,

Szétnézni még a tűnő életem -
Oly rút a fűbe ily árván harapni.

Valami szépet próbált még akarni,
Egy emléknél kendővel inteni,
Egy bolondságra még halkán kacagni,
Egy csók ízét ajkamra küldeni!

Egy emléknél kendővel inteni,
A pisztoly csövét búsan simogatni,
- Ó összes májusok emlékei, -
Be furcsa így, hajnalban sírva halni.

De még furcsább az életben maradni,
Az országútról más utakra térve
S városokon át és könnyeken át,
Sírokon át és reményeken át
Csak botorkálni új napok elébe.

Vigasztalásul

Vigasztalásul könyvet olvasok.

Mit mondasz nékem, gőgös Zaratusztra?
- "A nő felszínes, színes és hímes,
Ha nőhöz indulsz, ne feledd az ostort!"

De a haja szőke, de a bőre bársony,
De egy hajszála mindörökre átfon,
De tegnap este láttam a bokáját.

Mit mondasz nékem Evangyéliom?

- "Az asszony átok és az asszony aspis,
Az asszony a pokol és kéj edénye."
De te mondad Jézus: szeresetek
S talán - te is szeretted Magdalénát.

Eloolvastam a bús frankfurti bölcsét,
Eloolvastam a bécsi nagy bolondot,
Olvastam Sils Maria remetéjét
És elolvastam könyvedet is, Élet.

- És megcsókoltam Anna szép kezét
S szeretném megcsókolni Anna száját.

Giorgione

A képeiden arany s bíbor álmok,
Szőke hajak és világos selyem,
Ragyogó dél és boldog délutánok,
Szent napsütés a szívben s szigeten.

Velence minden gazdag büszkesége
Színekben él ott és örömben él,
A szemek kékje és az egek kékje
Hellasz új ébredéséről beszél.

Tudom, tudom! Te addig sírva vártad
Távol gyönyörben égő Barbarádat,
Véred a bíbor és vágyad a kék!

Giorgione, én is ily művész vagyok,
Az én szonettem is arany nyakék,
Melyet vágyak könnyével áztatok!

Beato Angelico...

Szűz rokonom, ki néma boltívek közt
Fehéren éltél, mint Jordán hava,
Ki nem kímélted testedtől a vesszőt,
Beato... voltál boldog valaha?

Mikor az Apenninek lanka táján
Rügyezni kezdte a koratavas,
Nem érezéd a mély magány homályán,
Hogy a te lelked rügybontása az?

Hogy a te vágyad hajtja künn virágát,
Hogy a te véred ujjong a mezőn?
Nem álltál-e ablaknál, könnyezőn?

Én nem tudom. De bús falak homályát
Derűs lelked álma ragyogja át
S megértem szüzeid bús mosolyát!

Örök Beatricénk

Firenzében volt, május és vasárnap,
Mikor az ifjú hölgy templomba ment,

A gyermek nézte, arca méla, bágyadt,
Szikár, mint kápolnák falán a szent.

A lánynak haja szőke, neve Bice,
Nem látta meg őt, szépen ment tova,
Szívében kis, kacér örömök kincse,
A gyermek szólt: "Nem feledem soha!"

Sok május és vasárnap szállt azóta.
- Ó örök szépség és te tűnő óra! -
Hol van az a nap és hol az a lány?

Hol van Bicének szőkesége, hol van?
Keressük őt egy mosolya nyomán
A boldog égben és borús pokolban!

A régi udvaron...

A régi udvaron a régi léptek
Halk kopogását hallgatja szívem,
Míg az alkony, mint apám idejében
Leszáll fáradt fejemre szelíden.
Itt járt ő egyre lassúbb lépkedéssel
S nézte a néma, fénytelen eget,
Kihúnyó tüzek méláztak szemében,
Neki oly korán csönd és este lett.

Most én rovom a régi kövek útját
És régi léptek neszét hallgatom
És rámragad a régi szomorúság
És visszazeng egy régi bús dalom.
És körülvesz a magányos gyerekség
S árva szegénység minden árnya ma
S szívemben fölsír minden régi estém
Végasztalan zsongású dallama.

